

۵۵۵۷۷/۵۶۰۳۵

۹۷،۵،۲

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

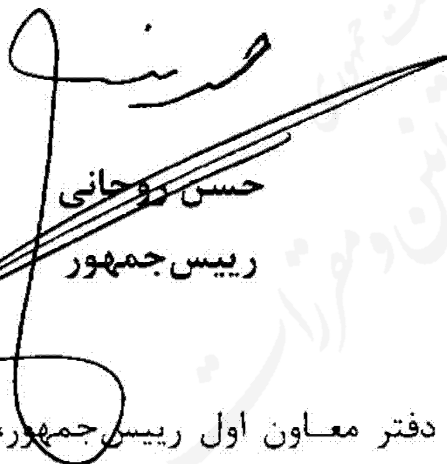
بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح قانون مبارزه با پولشویی" که به پیشنهاد
قوه قضاییه در جلسه ۱۳۹۷/۴/۲۴ هیئت وزیران با قید دو فوریت
به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست
تقدیم می شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور،
معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور،
شورای نگهبان، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و موسسات دولتی،
دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی :

- با توجه به اشکالات قانون مبارزه با پولشویی از جمله عدم تناسب جرم و مجازات، فقدان بازدارندگی و اثربخشی مجازات‌ها، تحدید دایره شمول جرم منشا به جرایم داخل کشور، عدم امکان پیگرد جرم پولشویی به صورت مستقل از جرم منشا، نبود رویه‌های اجرایی مناسب جهت توقیف اموال و ابزار حاصل از ارتکاب جرایم مربوط و با توجه به ضرورت پیش‌بینی ساختار عملیاتی مبارزه با پولشویی (واحد اطلاعات مالی FIU) در سطح قانون و انتزاع وظایف اجرایی از شورای عالی مبارزه با پولشویی و به منظور اصلاح قانون مذکور در راستای برآورده کردن نیازهای داخلی و نیز تطبیق با استانداردهای بین‌المللی و با توجه به نظر شورای نگهبان مبنی بر قضایی بودن لایحه و وصول نظر قوه قضاییه، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه "اصلاح قانون مبارزه با پولشویی"

ماده واحده- قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶- به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

۱- ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱- اصل بر صحت معاملات است مگر آنکه بر اساس شواهد و قرائن، ظن قوی بر عدم صحت آنها وجود داشته باشد که در این صورت مسئولیت اثبات صحت معامله بر عهده متصرف است.

۲- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲- جرم پولشویی عبارت است از:

الف- تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از ارتکاب جرایم با علم به منشا مجرمانه آن
ب- تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان یا کتمان کردن منشا مجرمانه آن با علم به این که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرم به دست آمده یا کمک به مرتکب جرم منشا به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

پ- پنهان یا کتمان کردن یا تغییر دادن اطلاعات مربوط به ماهیت واقعی، منشا، منبع، محل، نقل و انتقال، جابه‌جایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.

تبصره- هرگاه ظن نزدیک به علم به عدم صحت معاملات و تحصیل اموال وجود داشته باشد، مانند آن که نوعاً و با توجه به شرایط، امکان تحصیل آن میزان دارایی در یک زمان مشخص وجود نداشته باشد،

مسئولیت اثبات صحت آنها بر عهده متصرف است. منظور از علم در این تبصره و تبصره (۳) همان است که در قانون مجازات اسلامی برای علم قاضی تعریف شده است.

۳- ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۳- عواید حاصل از جرم به معنای هر نوع مال یا امتیازی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرائم، اعم از جرائم منشا و پولشویی، به دست آمده باشد.

تبصره ۱- جرم منشا موضوع این ماده اعم است از اینکه در داخل یا در خارج از کشور واقع شده باشد، مشروط بر اینکه جرم واقع شده در خارج از کشور نیز مطابق قانون ایران جرم باشد.

تبصره ۲- کلیه آلات و ادواتی که در فرآیند جرم پولشویی وسیله ارتکاب جرم بوده یا در اثر جرم تحصیل شده یا حین ارتکاب، استعمال و یا برای استعمال اختصاص یافته و در هر مرحله از مراحل تعقیب و رسیدگی به دست آید در صورت احراز اطلاع مالک از قصد مجرمانه مرتکب توقیف می‌شود. این ابزار و اموال از لحاظ شیوه نگهداری و سایر امور تابع مقررات ماده (۱۴۷) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ و ماده (۲۷) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۶/۱ خواهد بود.

۴- ماده (۴) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴- به منظور سیاستگذاری و هماهنگی برای پیشگیری و مقابله با جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم که در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود، به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و با عضویت وزرای صنعت، معدن و تجارت، اطلاعات، کشور، دادگستری، امور خارجه، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، دادستان کل کشور و رئیس سازمان بازرسی کل کشور با وظایف ذیل تشکیل می‌گردد:

الف - تعیین راهبردها و برنامه‌ریزی در جهت اجرای قانون.

ب - تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم در خصوص اجرای قانون برای تصویب به هیئت وزیران.

پ - تهیه و تصویب دستورالعمل‌های لازم در خصوص اجرای این قانون.

ت - هماهنگ کردن دستگاه‌های ذی‌ربط در امر جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اخبار، اسناد، مدارک، اطلاعات و گزارش‌های واصله، تهیه سامانه‌های هوشمند و شناسایی معاملات مشکوک و گزارش به مراجع ذی‌ربط جهت انجام اقدامات لازم.

ث- همکاری‌های بین‌المللی و تبادل تجارب و اطلاعات با سازمان‌های مشابه در سایر کشورها در زمینه مبارزه با پولشویی در چهارچوب مفاد ماده (۱۲) این قانون.

تبصره ۱- دبیرخانه شورا در وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

تبصره ۲- ساختار و تشکیلات اجرایی شورا متناسب با وظایف قانونی آن با پیشنهاد شورا به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- کلیه آیین‌نامه‌های اجرایی شورای فوق‌الذکر پس از تصویب هیئت وزیران برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌ربط، با رعایت ماده (۱۴) این قانون لازم‌الاجرا خواهد بود. متخلف از این امر به تشخیص مراجع اداری و قضایی حسب مورد به دو تا پنج سال انفسال از خدمت مربوط یا محرومیت از همان شغل محکوم خواهد شد.

۵- ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- کلیه صاحبان مشاغل غیرمالی و موسسات غیرانتفاعی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها، موسسات مالی و اعتباری، بیمه‌ها، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، صندوق‌های قرض‌الحسنه، بنیادها و موسسات خیریه، شهرداری‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی‌های اعتباری، صرافی‌ها، بازار سرمایه (بورس‌های اوراق بهادار) و سایر بورس‌ها، شرکت‌های کارگزاری، صندوق‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد، مکلفند آیین‌نامه‌های مصوب هیئت وزیران در ارتباط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را اجرا کنند.

۶- ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶- کلیه اشخاص موضوع ماده (۵) این قانون از جمله گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دفاتر اسناد رسمی، وکلای دادگستری، حسابرسان، حسابداران، کارشناسان رسمی دادگستری و بازرسان قانونی مکلفند اطلاعات مورد نیاز در اجرای این قانون را طبق مصوبات هیئت وزیران حسب درخواست شورا یا مرکز اطلاعات مالی به آنها ارائه نمایند.

- ۷- ماده (۷) و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
- ماده ۷- اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول مواد (۵) و (۶) این قانون برحسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود مکلف به رعایت موارد زیر هستند:
- الف - احراز هویت و شناسایی ارباب رجوع و ذی‌نفعان واقعی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، احراز سمت و هویت نماینده، وکیل و اصیل.
- ب - ارائه اطلاعات، گزارش‌ها، اسناد و مدارک مربوط به موضوع این قانون به مرکز اطلاعات مالی در چهارچوب آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران.
- پ - ارائه گزارش معاملات یا عملیات بیش از میزان مصوب هیئت وزیران یا معاملات و عملیات مشکوک بانکی، ثبتی، سرمایه‌گذاری، صرافی، کارگزاری و مانند آن به مرکز اطلاعات مالی.
- ت - نگهداری سوابق مربوط به شناسایی ارباب رجوع، ذی‌نفعان واقعی، سوابق حساب‌ها، عملیات و معاملات داخلی و خارجی حداقل به مدت پنج سال پس از پایان رابطه کاری یا انجام معامله.
- ث - تدوین معیارهای کنترل داخلی و آموزش مدیران و کارکنان به منظور رعایت مفاد این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی آن.
- ج - ممنوعیت نگهداری حساب‌های بی‌نام و حساب‌هایی که جعلی بودن نام صاحب آن مشخص است.
- تبصره ۱- احکام مقرر در این قانون ناقض مواردی نیست که در سایر قوانین و مقررات احراز هویت الزامی شده است.
- تبصره ۲- منظور از معاملات و عملیات مشکوک انجام یا شروع به انجام معاملات و عملیاتی است که اشخاص با در دست داشتن اطلاعات و یا قراین و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که این عملیات و معاملات به منظور پولشویی انجام می‌شود.
- تبصره ۳- چگونگی نگهداری سوابق در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین می‌شود.
- تبصره ۴- نگهداری سوابق مذکور در بند (ت) ناقض سایر مقرراتی که نگهداری اسناد را بیش از مدت یادشده الزامی نموده است نخواهد بود.
- تبصره ۵ - مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در بندهای فوق به استثنای بند (ث) علاوه بر انفصال موقت از سه ماه تا دو سال، به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم خواهند شد. همچنین مدیران

و کارکنان بخش غیردولتی در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در بندهای فوق به استثنای بند (ث) علاوه بر ممنوعیت اشتغال در همان شغل از سه ماه تا دو سال به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم خواهند شد.

۸- ماده زیر به عنوان ماده (۷) مکرر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷ مکرر- به منظور اجرای این قانون و قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم، سیاست‌ها و تصمیمات شورای عالی مبارزه با پولشویی و مراجع ذیصلاح مربوط، مرکز اطلاعات مالی با منابع و امکانات کافی تحت نظارت و هدایت شورای عالی مبارزه با پولشویی در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می‌شود. رئیس آن با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیئت وزیران تعیین می‌شود و دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف- دریافت، گردآوری و نگهداری اطلاعات معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تجزیه و تحلیل و ارزیابی آنها و به طور کلی هرگونه اقدامی که برای کشف نحوه تحصیل اموال مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم و جرایم منشا مرتبط ضروری یا مفید باشد.

تبصره - مرکز مذکور اختیار دسترسی برخط (آنلاین) به اطلاعات مالی و اداری مشکوک و سایر اطلاعات مرتبط با آنها مربوط به پولشویی و تأمین مالی تروریسم موجود در وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، شهرداری‌ها، سازمان ثبت احوال کشور، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان حسابرسی، سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمان امور مالیاتی کشور، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مبارزه با مواد مخدر، سازمان تعزیرات حکومتی همچنین قوه قضائیه با هماهنگی مقام ذیصلاح قضایی را داشته و دستگاه‌های مربوط باید همکاری لازم را در این خصوص معمول نمایند. تعیین مصادیق سایر اشخاص موضوع این تبصره و مصادیق و نحوه دسترسی به اطلاعات موضوع این بند با پیشنهاد وزارت اطلاعات و تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون صورت خواهد گرفت.

ب- بررسی و ارزیابی نحوه تحصیل و مشروعیت دارایی‌ها و عملیات مشکوک اشخاص در گزارش‌های واسله و ارسال آنها به مراجع ذیصلاح قضایی برای رسیدگی در مواردی که به احتمال قوی صحت دارد و یا محتمل بودن آن از اهمیت برخوردار است.

پ- جلوگیری از نقل و انتقال وجوه یا اموال مشکوک به پولشویی و تامین مالی تروریسم و اطلاع به مرجع صالح قضایی ظرف (۷۲) ساعت جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم مقتضی.

ت- ارایه مشاوره به اشخاص مشمول قانون برای مبارزه با پولشویی و مبارزه با تامین مالی تروریسم در قالب ابلاغ اصول راهنما.

ث- تدوین دستورالعمل‌های مربوط به روش‌ها و مصادیق گزارش معاملات مالی مشکوک و اعمال موضوع این قانون و قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم به مراجع ذیربط و ارایه به شورای عالی جهت تصویب.

ج- تهیه برنامه‌های آموزشی در زمینه آثار زیانبار پولشویی و تامین مالی تروریسم، شیوه‌های متداول در انجام جرایم مذکور و ابزارهای مؤثر پیشگیری از آن، شناسایی و تعقیب متهمین و مجرمین با همکاری مراجع ذیربط.

چ- همکاری با اشخاص، سازمان‌ها و نهادها یا دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد که در زمینه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم فعالیت می‌کنند.

ح- تهیه و ارسال منظم گزارش‌هایی درباره اقدامات انجام شده و ارایه پیشنهادات مربوط به شورای عالی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم.

خ- همکاری و تبادل اطلاعات با مراکز مشابه در سایر کشورها، سازمان‌ها، مجامع منطقه‌ای، بین‌الدولی و بین‌المللی ذیربط مطابق قوانین و مقررات.

د- انجام سایر وظایف محوله قانونی از سوی مراجع مربوط.

۹- ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸ - اطلاعات و اسناد گردآوری شده در اجرای این قانون، صرفاً در جهت اهداف تعیین شده در قانون مبارزه با پولشویی و جرایم منشا آن مورد استفاده قرار خواهد گرفت، افشای اطلاعات یا استفاده از آن به نفع خود یا دیگری به طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط مأموران دولتی یا سایر اشخاص مقرر

در این قانون ممنوع بوده و متخلف به مجازات مندرج در قانون مجازات انتشار و افشای اسناد مجرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۹، محکوم خواهد شد.

۱۰- ماده (۹) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

ماده ۹- مرتکبین جرم پولشویی علاوه بر ضبط اصل مال (یا قیمت آن در صورت عدم وجود اصل مال) و درآمد و عواید حاصل از ارتکاب جرم منشا و جرم پولشویی به شرح زیر مجازات می‌شوند:

الف- اشخاص حقیقی به حبس درجه (۵) و جزای نقدی معادل وجوه یا ارزش مالی که مورد پولشویی واقع شده محکوم می‌شوند.

ب- اشخاص حقوقی به جزای نقدی معادل دو تا چهار برابر ارزش مال مورد پولشویی و ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی به طور دائم یا حداکثر به مدت پنج سال محکوم می‌شوند. در مورد اشخاص حقوقی دولتی و عمومی غیردولتی در مواردی که عمل حاکمیتی انجام می‌دهند، قواعد مقرر در تبصره ماده (۲۰) و ماده (۱۴۳) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ لازم‌الرعایه است.

تبصره ۱- چنانچه عواید حاصل از جرم به اموال دیگری تبدیل یا تغییر یافته باشد، همان اموال و در صورت انتقال به شخص ثالثی که از منشا مجرمانه مال مطلع نبوده است، معادل آن از اموال مرتکب ضبط خواهد شد.

تبصره ۲- جرم پولشویی مستقل از جرم منشا قابل مجازات است. مرتکبین جرم منشا، در صورت ارتکاب جرم پولشویی، علاوه بر مجازات‌های مقرر مربوط به جرم ارتكابی، به مجازات‌های پیش‌بینی شده در این قانون نیز محکوم خواهند شد. صدور و اجرای حکم ضبط دارایی و منافع حاصل از آن در صورتی است که متهم به لحاظ جرم منشا، مشمول این حکم قرار نگرفته باشد.

تبصره ۳- چنانچه جرم پولشویی به صورت سازمان‌یافته ارتکاب یافته باشد مرتکبان به حداکثر مجازات قانونی محکوم می‌شوند.

۱۱- ماده (۱۰) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۰- کلیه اموری که در اجرای این قانون نیاز به اقدام یا مجوز قضایی دارد باید طبق مقررات انجام پذیرد. قوه قضاییه موظف است طبق مقررات همکاری نماید.

۱۲- ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۱- شعبی از دادسراهای عمومی و انقلاب و دادگاههای کیفری به امر رسیدگی به جرم پولشویی و جرایم مرتبط اختصاص می یابد. اختصاصی بودن شعبه مانع رسیدگی به سایر جرایم نمی باشد. تبصره- منظور از جرایم مرتبط در این ماده جرایمی هستند که پس از وقوع جرم منشا و در ارتباط مستقیم با جرم پولشویی انجام می شوند.

۱۳- ماده (۱۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۲- در مواردی که بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها توافق نامه یا تفاهم نامه همکاری های قضایی و اطلاعاتی مربوط به مبارزه با پولشویی وجود داشته باشد، همکاری طبق شرایط مندرج در توافق نامه یا تفاهم نامه صورت خواهد گرفت و در غیر این موارد، همکاری ها بر اساس عمل متقابل صورت می گیرد.

۱۴- متن زیر به عنوان ماده (۱۳) به قانون الحاق می شود:

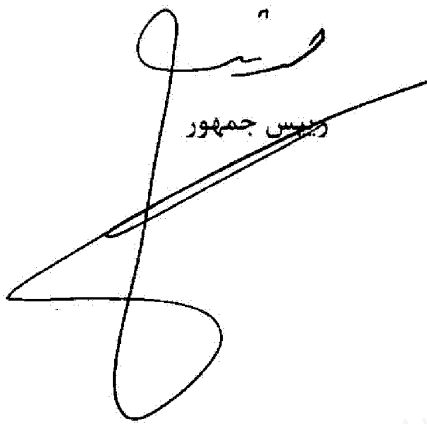
ماده ۱۳- مجازات شروع به جرم، معاونت و شرکت در جرایم موضوع این قانون و مقررات راجع به تشدید و تخفیف مجازات، حسب مورد تابع قانون مجازات اسلامی است.

۱۵- متن زیر به عنوان ماده (۱۴) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۴ - دستگاه های اجرایی متولی نظارت بر عملکرد اشخاص مشمول این قانون از قبیل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور، سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی موظفند در چهارچوب حدود و اختیارات قانونی خود نسبت به نظارت در خصوص رعایت مفاد این قانون، آیین نامه های اجرایی و دستورالعمل های مربوط از سوی اشخاص مشمول، اقدامات لازم را معمول دارند. دستگاه های مذکور مکلفند با متخلفین از اجرای مفاد قانون، آیین نامه های اجرایی و دستورالعمل های مربوط، حسب مورد برابر ضمانت اجرای اداری، انتظامی و کیفری مصرح در این قانون و همچنین سایر اقدامات مقرر در چارچوب حدود و اختیارات قانونی خود برخورد نمایند و در صورت لزوم به مراجع قضایی و قانونی ذی ربط اعلام نمایند.

۱۶- متن زیر به عنوان ماده (۱۵) به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۱۵- آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارتخانه‌های دادگستری، اطلاعات، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

